

Jaarverslag Doelgroeppanel

januari t/m december 2021

INHOUD

Inhoud	2
Inleiding.....	3
Organisatie en inhoud werkzaamheden	3
2. WERKGROEPEN EN ANDERE BIJEENKOMSTEN.....	3
2.1. WERKGROEP WONEN EN ZORG	3
2.2. WERKGROEP ONDERWIJS EN ONDERZOEK	4
2.3. WERKGROEP MIGRANTENOUDEREN.....	5
2.4. WERKGROEP DEMENTIE.....	5
2.5. COMMUNICATIE.....	6
2.6. WERKCONFERENTIE NETWERK 100.....	6
2.7. KLANKBORDGROEP	7
2.8. PROJECTAANVRAGEN	7
2.9. VERDERE ONTWIKKELINGEN	8
2.10. OVERLEG MET VERTEGENWOORDIGERS VAN HET MINISTERIE VAN VWS.....	8
Raad van ouderen	9

INLEIDING

Dit is het tweede jaarverslag van het [Doelgroeppanel](#) (DGP) van Netwerk 100. Het DGP vindt het uitbrengen van een jaarverslag van belang om verantwoording af te leggen over haar bijdrage aan Netwerk 100.

Ten gevolge van de coronamaatregelen is het DGP in 2021 slechts tweemaal fysiek bij elkaar geweest. Voor de online vergaderingen werd gebruik gemaakt van Zoom. De werkgroepen binnen het DGP hebben de nodige onderwerpen voorbereid (zie ook 2: werkgroepen en andere bijeenkomsten). De bijeenkomsten van de Klankbordgroep konden door corona geen doorgang vinden. Ook het symposium van DementieNet en de netwerkbijeenkomst van het dementieplatform moesten worden uitgesteld.

ORGANISATIE EN INHOUD WERKZAAMHEDEN

1. Organisatie Netwerk 100

In dit verslagjaar zijn vier organisaties in de regio Gelderland-Zuid lid geworden van Netwerk 100, te weten: Forte Welzijn, MeerVoormekaar, Stichting Perspectief en Mantelaar.

Daarnaast hebben enkele organisaties aangegeven in 2022 met het lidmaatschap te willen stoppen, dan wel hun lidmaatschap te beperken.

De voorzitter van Netwerk 100 heeft bekend gemaakt zijn functie per 1 februari 2022 neer te leggen. Tenslotte heeft het DGP een rooster van aftreden van haar leden vastgesteld.

2. Werkgroepen en andere bijeenkomsten

2.1. Werkgroep wonen en zorg

Doel

De werkgroep heeft tot doel het bevorderen van een gepaste woon- en leefomgeving van (kwetsbare ouderen) in de regio Gelderland Zuid. Daarbij is de werkgroep aangehaakt bij de Taskforce wonen en zorg regio Nijmegen-Arnhem (onderdeel van de landelijke Taskforce wonen en zorg). De werkgroep heeft de Taskforce gewezen op het advies van de Raad van Ouderen van juni 2020. De Taskforce heeft dit aan de deelnemende gemeenten gezonden. Tevens heeft de werkgroep erop gewezen dat Netwerk 100 zich alleen uitstrekt tot Gelderland-Zuid en dat het raadzaam is in de andere subregio's (Rivierenland en Arnhem en omgeving) ouderen (-organisaties) mee te laten denken met de Taskforce. Overige deelnemers aan de activiteiten van de Taskforce zijn o.a. de gemeenten, de woningcorporaties, projectontwikkelaars, Project 31 en de Zorgalliantie.

Terugblik activiteiten 2021

Op 24 september hebben enkele leden van de werkgroep wonen en zorg de bestuurlijke vergadering van de Taskforce regio Nijmegen-Arnhem¹ wonen met zorg bijgewoond. Tijdens deze bijeenkomst zijn goede voornemens geuit door de vertegenwoordigers van de diverse gemeenten, om te komen tot

¹ De landelijke taskforce wonen met zorg is ingedeeld in regio's.

voorstellen inzake de bouw of verbouw van woningen voor ouderen. Geconstateerd werd dat veel gemeenten nog geen woonvisie hebben geformuleerd.

Vooruitblik activiteiten 2022

Op 19 januari 2022 vindt de volgende bestuurlijke bijeenkomst van de Taskforce plaats, de leden van de werkgroep wonen sluiten hierbij aan. Het thema is dan doorstroming van ouderen naar een kleinere woning of appartement. Om ouderen bewust te maken van hun woonsituatie en te faciliteren bij een eventuele verhuizing naar een passende woon- en leefomgeving is het de bedoeling in 2022 per gemeente of cluster van gemeenten een of meerdere wooncoaches/adviseurs aan te stellen.

De leden van de werkgroep wonen zullen in het komende jaar namens Netwerk 100 een bijdrage leveren aan de Taskforce. Zij volgen de ontwikkelingen bij de deelnemende organisaties en gemeenten positief kritisch, onder meer langs de lijn van het advies over wonen van de landelijke Raad van Ouderen. Daarnaast blijft het onderwerp wonen en zorg onderdeel van de periodieke gesprekken met de gemeenten over zorg en welzijn van (kwetsbare) ouderen.

2.2. Werkgroep onderwijs en onderzoek

Doel

De werkgroep onderwijs wil eraan bijdragen dat studenten de leefwereld van ouderen leren kennen en interesse opdoen voor het werken in de ouderenzorg. Door diverse activiteiten voor ouderen en studenten te organiseren, ervaren studenten hoe het is om met ouderen te praten; zij kunnen vragen stellen over aankomende stages en horen hoe ze met kleine dingen al van betekenis kunnen zijn voor ouderen. Daarnaast wordt de werkgroep ook ingeschakeld om innovaties voor ouderen en met betrekking tot de ouderenzorg te beoordelen en van feedback te voorzien.

Terugblik: activiteiten in 2021

Door corona waren de activiteiten beperkt, toch heeft het volgende plaatsgevonden:

ROC

Diverse leden van het DGP hebben meegewerkt aan de lessen motiverende gespreksvoering (examenonderdeel tweedejaars studenten verpleegkunde). Met studenten van de opleiding Verpleegkunde zijn gesprekjes in drietallen gevoerd via Zoom, als voorbereiding op hun stage.

HAN

Ontwikkeling van een onderwijsprogramma voor studenten paramedische beroepen: de Academie Paramedische Beroepen wil onderling meer samenwerken zodat zij studenten beter kunnen voorbereiden op de ouderenzorg. Het streven is om daarna te verbreden naar andere academies en netwerken buiten de HAN. Het DGP is betrokken om te kijken hoe je kunt praten met ouderen en niet over ouderen.

Radboud Universiteit

Op 22 oktober heeft een ontmoeting plaatsgevonden met studenten Geneeskunde en Biomedische Wetenschappen. Zij hebben hun visie gegeven op de zorg voor ouderen.

Vooruitblik: activiteiten in 2022

We hopen de activiteiten van 2021 voort te kunnen zetten, in het bijzonder ook op de HAN waar de samenwerking nog in de kinderschoenen staat.

2.3. Werkgroep migrantenouderen

In september is de nieuwe werkgroep OZOM (overleg zorg voor oudere migranten) van start gegaan. Deze werkgroep is een initiatief van het DGP in samenwerking met Sterker en het UKON.

In de werkgroep zitten sleutelfiguren uit verschillende migrantengroepen (Turks, Marokkaans, Surinaams en Indisch) evenals vertegenwoordigers van de zorgaanbieders De Waalboog, ZZG zorggroep en thuiszorgorganisatie Elele.

Het doel van de werkgroep is om in beeld te brengen wat er nodig is om het cultuursensitieve werken te bevorderen in de langdurige zorg. In de eerste bijeenkomst werd duidelijk dat er ook aandacht besteed moet worden aan de extramurale zorg.

In het najaar van 2021 is een analyse gemaakt van de problematiek.

In januari 2021 zijn 3 werkgroepen van start gegaan. De eerste werkgroep richt zich op het thema voorlichting en het bereiken van de doelgroep. De tweede werkgroep gaat in op cultuursensitief werken in de in- en extramurale zorg. De derde werkgroep richt zich op community care en wonen. De bevindingen van de werkgroepen zullen bij elkaar gebracht worden in een advies aan Netwerk 100.

2.4. Werkgroep dementie

Doel

1. Het bevorderen dat personen met dementie betekenisvol kunnen zijn en blijven.
2. Het bevorderen dat het proces naar dementievriendelijkheid in de gemeenten in de regio van Netwerk 100 aandacht krijgt.

Het dementieplatform van Netwerk 100 heeft onder andere als doel: het geven van verantwoorde zorg en welzijn rond de mensen met dementie en hun mantelzorgers, gebaseerd op de zorgstandaard dementie. Ook binnen het dementieplatform staat het bevorderen dat personen met dementie betekenisvol kunnen zijn en blijven en het streven naar dementievriendelijke gemeenten centraal. Het betekenisvol zijn en blijven is de kern van de zorgstandaard dementie

Terugblik: activiteiten in 2021

Ter voorkoming van “dubbelingen” is in 2021 besloten om de werkgroep dementie in het DGP op te heffen. Het DGP blijft zich inzetten in het dementieplatform en in samenwerking met Alzheimer Nederland regioafdeling Nijmegen en de Dementie Adviesgroep, om de doelen van de werkgroep zoals hiervoor verwoord te verwezenlijken.

Het dementieplatform heeft in 2021 bij burgers, mantelzorgers, patiëntenverenigingen en professionals opgehaald wat er in de praktijk en in de samenleving speelt rond dementie. Jaarlijks organiseert het

dementieplatform een netwerkbijeenkomst, om met elkaar uit te wisselen wat de initiatieven en ideeën zijn in de regio.

In 2021 hebben ook de zorgtrajectbegeleiders binnen het dementieplatform veel aandacht gekregen. Problemen en vragen waar zij in de dagelijkse praktijk tegenaan lopen worden in het platform besproken en zo mogelijk opgelost.

Vooruitblik: activiteiten in 2022

In 2022 zal het begrip dementievriendelijke gemeente nog verder worden uitgewerkt. Netwerk 100 organiseert een uitwisselingsbijeenkomst over dementievriendelijk, i.s.m. de HAN en GGD Gelderland-Zuid. In het regionale overleg van alle gemeenten (Gelderland-Zuid) wordt dementievriendelijk ook genoemd door Netwerk 100, dus er is op meerdere vlakken aandacht voor dit thema.

2.5. Communicatie

Leden van het DGP namen deel aan de jaarlijkse gesprekken met gemeenten, seniorenraden en instanties die zich bezighouden met zorg en welzijn voor en van ouderen.

Twee leden van het DGP namen deel aan de periodieke bestuursvergaderingen van Netwerk 100.

In oktober is met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022 namens Netwerk 100 een brief aan de politieke partijen in de gemeenten in de regio Gelderland-Zuid gezonden. Onderwerp van de brief was toekomstbestendige ouderenzorg. Meegezonden zijn de tien aandachtspunten over dit onderwerp opgesteld door ActiZ in samenwerking met andere (overkoepelende) zorgorganisaties.

Met het UKON wordt samengewerkt in het kader van het OZOM (overleg zorg voor oudere migranten) en het project 'Netwerkleren voor oudere migranten'.

2.6. Werkconferentie Netwerk 100

Op 20 september 2021 vond de jaarlijkse werkconferentie plaats, onder andere om de prioriteiten voor 2022 vast te stellen.

Gespreksthema voor deze conferentie was positieve gezondheid met als centrale vraag: Hoe kun je positieve gezondheid en persoonsgerichte zorg praktisch maken en wat moet je daarin samen doen?

Verder werden de volgende prioritaire onderwerpen besproken:

1. Gezond ouder worden
2. Mantelzorgondersteuning
3. Beroepsonderwijs voor zorg en welzijn
4. Migrantenouderen
5. Technologie en sociale innovatie
6. Wonen
7. Bij- en nascholing

2.7. Klankbordgroep

Omdat de Klankbordgroep fysiek niet bijeen kon komen, is een brief aan de leden gezonden om zich op te geven voor (online) thema-werkgroepen. 12 leden hebben zich hiervoor aangemeld.

Daarnaast is een inventarisatie gemaakt van de cliëntenraden in de regio Nijmegen. Zij zijn namens het DGP uitgenodigd om deel te nemen aan de Klankbordgroep. Vijf nieuwe leden hebben zich namens de cliëntenraden aangemeld.

2.8. Projectaanvragen

In dit verslagjaar is een aantal projectaanvragen gehonoreerd met deelname van een of meerdere leden van het DGP:

- Project de Meerwaarde van Leefstijlmonitoring (LSM): Netwerk 100 is mede opdrachtgever van dit project. Een lid van het Doelgroeppanel maakt deel uit van de stuurgroep. Leefstijlmonitoring is een tool voor zorgtrajectbegeleiders/casemanagers om betere begeleiding te kunnen leveren aan mensen met dementie door middel van het plaatsen van sensoren in de woning van de betrokken cliënt. Daarnaast kunnen mantelzorgers via een app op hun telefoon meekijken en desgewenst alarmen ontvangen. Het project is inmiddels uitgebreid tot mensen met andere ziektebeelden zoals Parkinson en psychiatrische ziekten. Het project beoogt ook antwoord te krijgen op de vraag wat LSM betekent voor de belasting van de mantelzorger, de inzet van casemanagers dementie, (wijk)verpleegkundigen, leidinggevend en de financiering door de zorgverzekeraar.
- Projectvoorstel vanuit huisartsenpraktijk Heyendaal: SO in de eerste lijn beter inzetten. Dit is een vervolg op het EPOS project. Zorggroep Maas & Waal, ZZG, Kalorama, De Waalboog en de huisartsen willen in 4 pilotomgevingen in regio Gelderland-Zuid uitproberen hoe die inzet en samenwerking verbeterd kan worden.
- Project preventie bij ouderen: het project is bedoeld voor wijken met bewoners met een lage SES.
- Project Veerkrachtig Samen Beslissen: het doel van dit project is om een impuls te geven aan de implementatie van een transmurale & interprofessionele werkwijze voor proactief samen beslissen over zorgplanning met kwetsbare ouderen en hun mantelzorgers.
- Project 'dynamische symptoomnetwerken': in dit project wordt nagegaan hoe de behandeling van kwetsbare ouderen met meerdere diagnoses voor de patiënt overzichtelijker gemaakt kan worden en vanuit medisch oogpunt verbeterd kan worden. Vanuit het DGP neemt iemand deel aan de adviesgroep van dit project.
- Project FORTO 2.0: goede kennis van het herstelvermogen van ouderen en mensen die chronisch ziek zijn is belangrijk. Binnen het FORTO 2.0-project ontwikkelen we een smartphone gebaseerd meetsysteem genaamd FORTO (Fatigability Outcomes to monitor Resilience Targets in Older persons).
- Project 'Netwerkleren voor oudere migranten': het netwerkleren voor medewerkers uit de zorg, ondersteuning en welzijn van migrantenouderen Nijmegen wordt beter georganiseerd en systematischer aangepakt, onder andere door middel van casusbesprekingen. Daarnaast wordt het aanbod van zorg, ondersteuning en welzijn beter afgestemd op migrantenouderen.

Bijvoorbeeld door meer gelegenheid te creëren voor migrantenouderen en sleutelfiguren om mede inhoud en richting te geven aan deze activiteiten. En deze activiteiten beter zichtbaar en vindbaar te maken voor medewerkers, migrantenouderen en hun naasten..

- Stuurgroep Gezond Ouder Worden: twee leden van het DGP zijn aangesloten bij de stuurgroep Gezond Ouder Worden Nijmegen. De stuurgroep beoogt dat ouderen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Gezondheidsmakelaars werken in wijken en gemeenten aan het thema 'gezond ouder worden', en proberen op die manier kwetsbaarheid bij senioren zo lang mogelijk uit te stellen. Dit gebeurt op basis van signalen uit de wijk en cijfers uit o.a. de gezondheidsmonitor in nauw overleg en samenwerking met senioren en professionele samenwerkingspartners.

2.9. Verdere ontwikkelingen

Het DGP gaat bezien hoe zij van nut kan zijn bij de zorg voor en het welzijn van LHBTIQ-ouderen in de regio Gelderland-Zuid. Daartoe is een eerste oriënterend gesprek geweest met de desbetreffende beleidsambtenaar van de gemeente Nijmegen. Er is voorts een overzicht gemaakt hoe de zorg en het welzijn van LHBTIQ-ouderen er in de genoemde regio voor staat. Onder auspiciën van Sterker sociaal werk functioneert de regionale werkgroep Roze Ouderen. Begin 2022 zal contact worden opgenomen met deze werkgroep.

2.10. Overleg met vertegenwoordigers van het ministerie van VWS

Op 20 april brachten vertegenwoordigers van het ministerie van VWS een werkbezoek aan de regionale ouderendelegaties.

Belangrijkste aandachtspunten:

- Stimuleren en aanjagen samenwerking met/belang van regionale ouderennetwerken richting gemeenten. O.a. uitdragen en ruchtbaarheid hieraan geven.
- Financiering 2022-2025 voor de ondersteuning van de 8 ouderendelegaties. In combinatie met/of toewerken naar cofinanciering vanuit de netwerkpartners.
- Structurele uitwisseling/overleg (frequentie per kwartaal of halfjaarlijks) tussen regionale ouderennetwerken en VWS op de programma's en directies die er voor ouderen toe doen, maatschappelijke ondersteuning/langdurige zorg.

RAAD VAN OUDEREN

Twee leden van het DGP zijn lid van de Raad van Ouderen, een adviesraad (gevraagd en ongevraagd) voor de minister van VWS over zorg en welzijn van ouderen. Indien mogelijk winnen de leden advies in van het DGP en de Klankbordgroep.

De Raad heeft in 2021 de volgende adviezen/publicatie uitgebracht:

- Advies 'Thuis in de Wijk, nu en straks'.
- Publicatie 'Overzicht 3 jaar Raad van Ouderen'.
- Brief aan de informateur mr. H.D. Tjeenk Willink: in deze brief vraagt de Raad aandacht voor de vergrijzing van de Nederlandse bevolking en de maatschappelijke gevolgen ervan.
- Brief aan de minister van VWS: hierin adviseert de Raad de minister met klem het advies van de Gezondheidsraad op te volgen en ouderen snel te laten vaccineren.

De Raad werkt aan een advies *wat komt er op ons af*: wat gaat er de komende 10 jaar gebeuren.